

REVIZUIREA ȘI UNIFORMIZAREA MODALITĂȚII DE COLECTARE ȘI ANALIZĂ A DATELOR STATISTICE CE ȚIN DE JUSTIȚIA PENALĂ ȘI ASIGURAREA INTEROPERABILIZĂRII BAZELOR DE DATE

OBIECTIVE:

- I. Importanța și efectele tehnologiei informației și comunicării (TIC) asupra realizării unei administrări efective a sistemului organelor din sectorul justiției;*
- II. Bazele de date ale procuraturii utilizate pentru colectarea, stocarea și analizarea datelor statistice ce țin de justiția penală;*
- III. Problemele și deficiențele actualului sistem de prelucrare a datelor statistice;*
- IV. Unele aspecte privind interoperabilitatea bazelor de date în cadrul Uniunii Europene;*
- V. Concluzii și propuneri.*

Prezentul studiu este realizat în vederea executării prevederilor pct.2.4.2. al *Strategiei de reformare a sectorului justiției, al Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă în sectorul justiției pentru anii 2011-2016*, aprobat prin *Hotărârea Parlamentului nr.6 din 16.02.2012*, precum și a *lit.h) al Ordinului Procurorului General nr.48/09 din 17.07.2012 „Cu privire la crearea grupurilor de lucru și aprobarea componenței acestora”*.

Scopul prezentului studiu este revizuirea și uniformizarea modalității de colectare și analiză a datelor statistice ce țin de justiția penală și asigurarea interoperabilizării bazelor de date.

I. Importanța și efectele tehnologiei informației și comunicării (TIC) asupra realizării unei administrări efective a sistemului organelor de ocrotire a normelor de drept

Eficiența justiției este esențială pentru a consolida democrația și a întări supremația legii și pentru a mări în același timp încrederea publicului în puterile publice, în special în capacitatea lor de a lupta împotriva crimelor și de a rezolva conflictele juridice.

Tehnologia informației a devenit indispensabilă pentru o funcționare eficientă a sistemului juridic, ținând cont în special de creșterea volumului de activitate a instanțelor și a altor organisme din acest sector;

Schimburile electronice de date între diferitele organizații din sistemul de justiție, pentru a fi eficiente și sigure, presupun interoperabilitate între sistemele de informare ale acestora.

Este evident că mijloacele electronice dețin un rol important în modernizarea aparatelor judiciare și a sistemelor de informare juridică, iar provocarea constă în a controla potențialul TIC pentru a transforma procesele aferente și a le face mai eficiente și mai performante.

O astfel de îmbunătățire presupune mai mult decât simpla automatizare a metodelor manuale existente. Ea implică structurarea și restructurarea operațiunilor, precum și asumarea angajamentului de a exploata potențialul datelor stocate în format electronic pentru a asigura informații mai bune și mai rapide care să faciliteze administrarea justiției și prestarea de servicii către utilizator.

Alături de numeroasele chestiuni tehnice ce trebuie rezolvate, o provocare esențială este „controlarea managementului schimbării”, ceea ce necesită un mod de a conduce dinamic și avizat.

Evoluția tehnologică nu ar trebui să constituie, neapărat, principalul motiv pentru schimbare și trebuie precauție în aplicarea fără ezitare a tuturor posibilităților oferite de către TIC sectorului juridic, acolo unde anumite cerințe și responsabilități trebuie respectate (de exemplu, independența judiciară și respectarea vieții private/confidențialitatea).

Totuși, judecătorii și alți utilizatori ai sistemelor de informare juridică trebuie să fie încurajați să exploreze posibilitățile oferite de noile tehnologii și să coopereze cu experți în domeniul tehnic pentru a moderniza procesele decizionale juridice, astfel încât acestea să răspundă mai bine cerințelor utilizatorilor, pentru a recâștiga încrederea publicului și a găsi o cale de mijloc între interesele justiției pe de o parte, și preocuparea pentru costuri/eficiență pe de altă parte.¹

Reforma sistemului judiciar reprezintă o prioritate în cadrul procesului de reformă instituțională din Republica Moldova, ale cărei obiective au fost stabilite prin Strategia de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011-2016.

Realizarea unui act de justiție transparent, îmbunătățirea accesului cetățeanului la justiție, diminuarea corupției reprezintă obiective principale și prioritare în procesul de pregătire a aderării Moldovei la structurile Uniunii Europene.

Reforma justiției cuprinde obiective necesare modernizării și informatizării sistemului judiciar, în contextul accelerării procesului de integrare europeană. Utilizarea tehnologiilor informatice moderne va accelera procesul de reformă prin asigurarea standardizării procedurilor la nivelul întregului sistem, unificarea acestora, precum și prin introducerea unor indicatori de măsurare a eficienței actului de justiție.

1. EFICIENTIZAREA PROCEDURILOR PENALE PREJUDICIARE PRIN INFORMATIZAREA
SISTEMULUI JUDICIAR
PRESUPUNE:

¹ Recomandarea nr. (2001) 2 a Comitetului Ministrilor către statele membre privind structurarea și restructurarea rentabilă a sistemelor de informare juridică (adoptată de Comitetul Miniștrilor la 28 februarie 2001, la a 743-a reuniune a delegațiilor miniștrilor) publicată în „Standarde ale Consiliului Europei pentru Justiție” / Consiliul Europei ; resp. de ed.: Leonid Antohi. – Ch. : „Bons Offices” SRL, 2010, pag.86

- creșterea calității actului de justiție și scurtarea timpului de rezolvare a cauzelor aflate pe rolul instanțelor;
- accelerarea derulării procedurilor judiciare;
- asigurarea accesului simultan al justițiabililor la informațiile de interes public privind actul de justiție;
- standardizarea procedurilor, formularelor, nomenclatoarelor la nivelul întregului sistem judiciar;
- eliminarea treptată a gestionării datelor în format de hârtie prin utilizarea formei electronice a dosarelor și a celorlalte documente specific;
- accesul rapid la legislație, jurisprudență și la informații privind cazurile aflate pe rol pentru personalul procuraturilor;
- comunicarea rapidă între unitățile sistemului judiciar, prin utilizarea mijloacelor electronice securizate;
- reorganizarea activității judiciare și degrevarea procurorilor de responsabilitățile administrative;
- creșterea gradului de pregătire în domeniul informatic al procurorilor și personalului auxiliar, în scopul utilizării eficiente a noilor tehnologii.

2. CREȘTEREA GRADULUI DE TRANSPARENȚĂ REALIZATĂ PRIN:

- deschidere către cetățeni, mass-media și ONG-uri prin prezentarea online a informațiilor publice despre activitatea procuraturii și alte activități cu caracter public ale justiției;
- aprofundarea relațiilor de colaborare între instituțiile din sistemul judiciar și mass-media pentru a se asigura o informare corectă și exactă a opiniei publice;
- deschiderea către alte sisteme informatice pentru a prelua și a transmite informații către acestea într-o tehnologie standard.

3. SECURIZAREA INFORMAȚIILOR CU CARACTER PERSONAL ȘI A CELOR CU CARACTER SECRET:

- creșterea gradului de securizare al rețelelor LAN și WAN;
- implementarea unei politici de acces în sistem pentru fiecare utilizator, în funcție de competențele specifice.

4. ELIMINAREA CORUPȚIEI PRIN:

- repartizarea aleatorie a dosarelor penale în cadrul procuraturilor;
- eliminarea posibilităților de intervenție neautorizată asupra datelor din dosare;

5. GESTIONAREA EFICIENTĂ A RESURSELOR UMANE, FINANCIARE ȘI MATERIALE:

- *managementul informatizat al documentelor interne;*
- *planificarea multianuala a investițiilor și bugetului pe baza analizelor de execuție și a prognozelor;*
- *corelarea proceselor de achiziții publice cu nevoile reale și calendarul bugetar;*
- *remunerarea și motivarea personalului în concordanță cu activitatea prestată și performanțele înregistrate;*
- *gestionarea corespunzătoare a patrimoniului.*²

Comitetul de Miniștri ai Consiliului Europei recomandă Statelor membre să vegheze ca proiectele privind tehnologiile de informații lansate în sectorul de justiție să ia în considerare nevoia de a asigura interoperabilitatea sistemelor de informare în cadrul diverselor organizații din sectorul de justiție.

O strategie a tehnologiilor de informații pentru sectorul de justiție trebuie să ia în considerare, printre altele, următoarele:

- computerizarea pas cu pas a sistemului judiciar;
- stabilirea unei infrastructuri de comunicare, în special prin e-mail;
- dezvoltarea unei strategii de integrare care să permită comunicațiile electronice între sistemele de informare;
- armonizarea datelor în măsura în care este necesară;
- stabilirea unui sistem integrat de colectare a datelor și a analizelor statistice;
- introducerea unui sistem comun de administrare a informațiilor;
- stabilirea de registre de informații interne comune;
- dezvoltarea unui software standard pentru baze de date.

Pentru aceasta, proiectele de tehnologii de informații din sectorul de justiție trebuie să fie implementate în cadrul unor programe coordonate care să permită realizarea unor acțiuni coerente în domenii conexe variate și între diferiți factori de decizie, asigurând astfel o coordonare și finanțare corespunzătoare.³

Dezvoltarea „insulară” (neconectată) a sistemelor electronice relevante justiției penale a condus la situația în care fiecare entitate antrenată în prevenirea și combaterea infracționalității deține un sistem informatic și gestionează propria bază de date. Se impune definirea unui set canonic de baze de date, împreună cu responsabilitățile aferente (instituțiile responsabile cu gestionarea și actualizarea informației) și mijlocele de acces electronic la acestea. Aceste baze de date vor fi interconectate, modificările efectuate (de instituția responsabilă) la nivelul uneia dintre acestea propagându-se eficient la nivel național.

Din punct de vedere software, termenul de interoperabilitate se folosește pentru a descrie capacitatea diferitelor aplicații de a schimba date prin intermediul

---

² <http://www.just.ro/Sectiuni/SistemulJudiciar%C3%AEnRom%C3%A2nia/STRATEGIEINFORMATIZARE/tabid/245/Default.aspx>

³ **Recomandarea nr. (2003) 14 a Comitetului Miniștrilor către statele membre privind interoperabilitatea sistemelor de informare în sectorul de justiție** (adoptată de Comitetul Miniștrilor pe 9 septembrie 2003 la a 851-a reuniune a delegaților miniștrilor).

unui set comun de proceduri, de a citi și scrie aceleași forme de fișiere și de a folosi aceleași protocoale.

Lipsa de interoperabilitate înseamnă că produsul respectiv nu a fost conceput ținându-se cont de standardizare, concept care stă la baza colaborării dintre aplicații. Dacă **produsele** create nu sunt interoperabile rezultatul poate fi crearea de monopoli. Acesta este motivul principal pentru care comunitățile și guvernele sunt sfătuite să ducă politici de promovare a interoperabilității.

Existența unor sisteme informatice interoperabile între instituțiile **administrației publice** care să permită transferul permanent al datelor, implică existența unor standarde privind interconectarea, precum și modele comune pentru structurarea datelor.

Beneficiul sistemelor integrate este unul dublu: pe de o parte – creșterea eficienței operaționale prin obținerea unei imagini asupra câmpului de desfășurare a activității, iar pe de altă parte – reducerea costurilor prin alocare inteligentă de resurse și exploatarea acestora în comun. Interoperabilitatea aduce o flexibilitate și o eficiență mai mare sistemului electronic de **guvernare**.

II. Bazele de date ale procuraturii utilizate pentru colectarea, stocarea și analizarea datelor statistice ce țin de justiția penală

Sistemul informatic "Procuratura On-Line" constituie multimea mijloacelor metodologice și informatice de realizare a funcțiilor ce țin de:

- managementul structurii organizatorice din punctul de vedere a accesului la informații conform drepturilor de acces
- crearea componentei de înregistrare a documentelor, dosarelor și petitiilor ca parte integrantă a fluxului de informații în cadrul Procuraturii
- perfectarea fișelor identificatoare a documentelor circulante: de intrare, interne, de ieșire
- perfectarea fișelor identificatoare ale dosarelor
- identificarea componentelor informaționale care fac parte din rapoartele standardizate ale Procuraturilor
- crearea și administrarea a registrelor electronice ale documentelor, dosarelor, tipurilor de activități
- crearea și administrarea structurii organizatorice ale Procuraturii Generale și a procuraturilor teritoriale și specializate
- selectarea fișelor identificatoare în raport cu indiciile stabilite
- crearea și administrarea arhivei (interne, de sistem) fișelor identificatoare
- introducerea, completarea (actualizarea) informației și monitorizarea On-Line a examinării sesizărilor și petitiilor, desfășurării procesului penal, civil și administrativ pe fiecare cauză, circulația dosarelor și a documentelor
- calcularea datelor și crearea documentelor statistice și analitice referitor la examinarea în instanțe a cauzelor, adoptarea deciziilor (hotărârilor), sumelor încasate etc.

- calcularea datelor si perfectarea documentelor statistice si analitice referitor la activitatea organelor procuraturii si a procurorilor
- calcularea datelor și perfectarea documentelor statistice și analitice referitor la termenii procesuali de examinare a cauzelor, sesizărilor și petițiilor
- crearea si administrarea registrelor documentelor suplimentare ce tin de examinarea cauzelor (sesizarilor, petitiilor, referinte, etc.)
- evidenta eficientei activitatii procurorilor (executorilor) in raport cu examinarea sesizarilor, petitiilor, exercitarea si conducerea urmarii penale inaintarea actiunilor civile si procedurilor administrative, participarea la examinarea cauzelor penale, civile si administrative
- transportarea datelor prin intermediul rețelei WAN si reglementarea accesurilor utilizatorilor la bazele de date administrate de sistem

Documentele specializate din sistem includ:

- Dosarele Penale
- Dosarele Civile
- Dosarele Administrative
- Documente de Colaborare Internațională
- Documente referitor la Drepturile Omului
- Publicitatea în Organele Procuraturii

Informația din sistem este organizată sub formă de acțiuni care se petrec asupra documentelor (dosarelor) din sistem.

Art.52 alin.(1) pct.4) CPP procurorul controlează permanent executarea procedurii de primire și înregistrare a sesizărilor privind infracțiunile

Unele aspecte privind interoperabilitatea bazelor de date în cadrul Uniunii Europene

Adresarea Comisiei Comunităților Europene (COM(2005)591 din 24.11.2005 de la Brussels) către Consiliul Uniunii Europene și Parlamentul European privind sporirea eficienței, creșterea interoperabilității și a sinergiilor dintre bazele de date europene.

În mai multe rânduri, și în contextul combaterii terorismului și îmbunătățirii securității interne, atât Consiliul European cât și Consiliul Uniunii Europene au solicitat Comisiei să prezinte propuneri pentru îmbunătățirea eficienței, creșterea interoperabilității și a sinergiilor dintre bazele de date europene (Declarația din 25 martie 2004 privind combaterea terorismului⁴, Programul de la Haga⁵, Declarația Consiliului din 13 iulie 2005, în urma atentatelor de la Londra).

---

⁴ Council of the European Union 7906/04 Declaration on combating terrorism 29 March 2004.

⁵ The Hague Programme: strengthening freedom, security and justice in the European Union, 10 May 2005.

Această comunicare a fost făcută în vederea combaterii terorismului și a criminalității, iar scopul său merge mai departe decât îmbunătățirea substanțială a interoperabilității tehnice și o sinergie a tehnologiei informației (IT) în zona de justiție și afaceri interne în cadrul Uniunii. Scopul prezentei comunicări este de a evidenția modul în care, aceste sisteme pot sprijini mai eficient politicile legate de libera circulație a persoanelor servind, totodată, obiectivului de combatere a terorismului și a criminalității grave.

Un echilibru delicat între urmărirea acestor obiective și protecția drepturilor fundamentale (în special protecția datelor cu caracter personal), astfel cum acestea sunt cuprinse în Convenția Europeană a Drepturilor Omului și în Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, trebuie să fie găsit. În acest context trebuie amintit faptul că **sistemele IT pot servi pentru a protejia și amplificarea drepturilor fundamentale ale individului.**

„**Interoperabilitatea**” este o tehnică, mai degrabă decât un concept juridic sau politic.

„**Conectivitate**” este un termen generic pentru conectarea dispozitivelor, în scopul de a transfera date.

„**Sinergia**” cuprinde elemente tehnice, economice și organizatorice. Din punct de vedere tehnic, „*sinergie*” înseamnă o conjuncție reciproc avantajoasă dintre mai multe elemente. Din punct de vedere economic, aceasta înseamnă o creștere a valorii activelor sau a unei economii de scară. Organizațional, „*sinergie*” înseamnă combinarea resurselor anterior distincte sau raționalizarea activităților existente, astfel încât să crească eficiența.

„**Principiul de disponibilitate**” înseamnă că autoritățile responsabile de securitatea internă într-un stat membru sau funcționarii Europol, care au nevoie de informații pentru îndeplinirea sarcinilor lor, ar trebui să-l obțină de la un alt stat membru, în cazul în care este accesibil acolo.⁶

Prezenta adresare se concentrează pe bazele de date SIS II, VIS și EURODAC și a sistemelor, care au fost deosebit de subliniate de Consiliul European și de către Consiliu în mandatul lor.

Fiecare sistem urmărește un obiectiv specific, datele cu caracter personal pe care le prelucrează nu sunt neapărat aceleași. În egală măsură, autoritățile împuternicite să acceseze datele cu caracter personal nu sunt întotdeauna aceleași.

Cea de a doua generație a **Sistemului de Informații Schengen (SIS II)** favorizează trecerea frontierei în Uniunea Europeană, fără a compromite securitatea. Aceasta permite autorităților din statele membre să coopereze, prin schimbul de informații, în scopul de a stabili un spațiu fără controale la frontierele interne. Informațiile obținute sunt folosite pentru controlul persoanelor la frontierele externe sau pe teritoriul național și pentru eliberarea vizelor și a

---

⁶ European Interoperability Framework for Pan-European eGovernment Services, Office of Official Publications of the European Communities, 2004, point 1.1.2.

permiselor de ședere, precum și pentru cooperarea polițienească și judiciară în materie penală.

Cea de a doua generație a Sistemului de Informații Schengen (SIS II) trebuie să facă posibilă combinarea libertății de circulație și securitate în cadrul UE și îmbunătățirea schimbului de informații între statele membre. Informațiile pot fi folosite pentru controlul persoanelor la frontierele externe (sau pe teritoriul național), precum și pentru eliberarea vizelor și a permiselor de ședere, precum și pentru cooperarea polițienească și judiciară în materie penală.

Sistemul de Informații privind Vizele (VIS), are drept scop sporirea numărului beneficiarilor de călătorii *bona fide*, prin îmbunătățirea procedurilor de eliberare a vizelor. Acesta va îmbunătăți administrarea politicii comune a vizelor și cooperării consulare, în scopul de a preveni amenințările la adresa securității interne, facilita lupta împotriva fraudei; ajuta la identificarea și returnarea imigranților ilegali.

La 7 martie 2005, Consiliul a ajuns la concluzia că autoritățile responsabile de securitatea internă ar trebui să aibă acces la VIS. Comisia va prezenta o propunere care să permită atât Europol și autoritățile responsabile de securitatea internă pentru a accesa VIS în scopuri clar definite.

Principalele scopuri ale Sistemului de Informații privind Vizele (VIS) sunt:

- îmbunătățirea procedurilor de eliberare a vizelor;
- administrarea unei politici comune a vizelor;
- îmbunătățirea cooperării consulare pentru a preveni amenințările la adresa securității interne în cadrul Uniunii;
- facilitarea luptei împotriva fraudei;
- favorizarea procesului de identificare și returnare a imigranților ilegali;

EURODAC este baza de date de evidență dactiloscopică, iar Regulamentul acestei organizații obligă statele membre să ia amprentele digitale ale tuturor persoanelor cu vârsta de peste 14 ani care trec frontierele lor.

În ceea ce privește compatibilitatea dintre o mai bună identificare a persoanelor căutate și protecția datelor cu caracter personal, Comisia invocă principiul proporționalității care impune ca autoritățile interne de securitate ar trebui să consulte bazele de date ale diferitelor sisteme IT (EURODAC, SIS II imigrației date, VIS), numai în cazul în care infracțiunea comisă de către grupul sau organizația criminală sau teroristă este suficient de gravă pentru a justifica căutarea cazierului judiciar al persoanelor înregistrate în sistem.

În aprilie 2012 a fost înființat **sistemul computerizat ECRIS (European Criminal Records Information System)** scopul căruia este realizarea unui schimb eficient de informații cu privire la condamnările penale între statele membre ale UE. ECRIS a fost creat pentru a îmbunătăți schimbul de informații cu privire la cazierul judiciar din întreaga UE.

Aceasta stabilește o interconectare a bazelor de date electronice ale cazierelor judiciare pentru a se asigura că informațiile privind condamnările sunt schimbate între țările UE într-un mod uniform și rapid fiind ușor transferabile.

Sistemul oferă judecătorilor și procurorilor acces ușor la informații complete privind istoria infracțională al oricărui cetățean al UE, indiferent în care dintre țările UE persoana a fost condamnată în trecut. Sistemul este orientat în vederea eliminării posibilității pentru infractorii de a scăpa de trecutul lor criminal pur și simplu prin migrarea dintr-o țară a UE în alta, sistemul ar putea servi, de asemenea, pentru a preveni criminalitatea.

Funcționarea ECRIS se bazează pe o arhitectură descentralizată IT. Datele din cazierele judiciare sunt stocate numai în baze de date naționale și schimbul electronic de între autoritățile centrale ale țărilor din UE, la cerere.

Fiecare stat-membru a UE este depozitarul central al tuturor condamnărilor pronunțate în privința resortisanților săi. Autoritățile țării trebuie să stocheze și să actualizeze toate informațiile primite și le retransmit doar atunci când sunt solicitate.

Ca urmare, fiecare țară a UE, la cerere, este în măsură să furnizeze prin intermediul ECRIS, informația exhaustivă și toate înregistrările penale în privința resortisanților săi, indiferent de locul în care aceste condamnări au fost pronunțate.

Transmiterea de informații privind condamnările penale se face electronic, prin intermediul unui format european standardizat, folosind două tabele de referință enumerând categoriile de infracțiuni și sancțiuni. Aceste tabele facilitează traducerea automată și îmbunătățesc înțelegerea reciprocă a informațiilor transmise.

Atunci când transmit informații cu privire la o condamnare, țările UE trebuie să indice codurile corespunzătoare pentru categoria de infracțiune și pedeapsă sau sancțiune, care este tradus în mod automat în limba destinatarului, care să-i permită să reacționeze imediat după primirea informațiilor.

Toate țările UE au implementat sistemul, în aprilie 2012. O serie de măsuri tehnice și financiare au fost luate în scopul de a le ajuta să pregătească infrastructura tehnică pentru a conecta sistemele lor naționale sistemului cazierelor judiciare comunitare.

Statele-membre au beneficiat, de asemenea, de sprijin financiar sub formă de subvenții pentru modernizarea sistemelor lor naționale a cazierelor judiciare.

Principiile generale care reglementează schimbul de informații și funcționarea sistemului sunt reglementate în Decizia-cadru privind schimbul de informații cu privire la cazierele judiciare și în Decizia privind instituirea sistemului ECRIS. Proiect-pilot

Sursa de inspirație de bază pentru sistemul ECRIS a fost proiectul-pilot implementat în unsprezece state membre ale UE (Belgia, Republica Cehă, Franța, Germania, Spania, Italia, Luxemburg, Țările de Jos, Polonia, Slovacia și Regatul Unit), care au inițiat schimbul de informații cu privire la cazierele judiciare electronice în cadrul „Rețelei cazierelor judiciare” (RCJ).

Dezvoltarea acestui proiect și realizările sale - și anume arhitectura IT și tabelele de referință - au fost piatra de temelie pentru crearea ECRIS-ului.

Deoarece ECRIS se referă numai la cetățenii UE, momentan nu este posibilă identificarea resortisanților țărilor terțe care au fost anterior condamnați într-un stat din cadrul UE. Acesta este motivul pentru crearea unui index european de condamnați resortisanți ai țărilor terțe, pentru a completa ECRIS-ul. Acest lucru ar permite detectarea condamnați resortisanților țărilor terțe în toate țările UE.

Proiectul EPOC IV (European Pool Against Organised Crime) – ideea care a stat la baza elborării sistemului EPOC a fost dezvoltarea instrumentelor informatice care ar contribui la lupta împotriva infracțiunilor grave și a crimei organizate în cadrul Uniunii Europene. Fundamentarea sistemului EPOC a fost inițiată în anul 2002 de către Ministerul Justiției Italian. **Eurojust-ul** a adoptat EPOC-ul în calitate de Sistem de Administrare a Cauzelor penale (Case Management Sistem) încă din anul 2004 și continuă să dezvolte acest concept până în prezent. Acest sistem are drept obiectiv administrarea unui software care ar fi interconectat cu sistemele de evidență infracțională a statelor membre și schimbul de date aferente domeniului penal.

Experiența acumulată în cadrul UE indică asupra deficiențelor existente la compartimentul interoperabilității bazelor de date naționale a statelor membre și a celor supranaționale la nivelul uniunii, iar proiectul **EPOC IV** are menirea de a substitui sistemele naționale de administrare a informațiilor proprii cauzelor penale.

Obiectivele proiectului EPOC IV:

- 1) Elaborarea unui format de date pentru a face schimb de date între diferite sisteme naționale de management a cazurilor penale (interoperabilitate între CMS și EPOC);
- 2) Evoluția programului EPOC pentru a conecta diverse sisteme de management de caz utilizate la nivel național;
- 3) Stabilirea de comunicare între Eurojust și sistemele de management de caz utilizate la nivel național în statele membre;
- 4) Analiza legăturilor între crima organizată și corupția în cadrul UE bazată pe schimbul de date statistice a CMS-urilor naționale și sistemul EPOC.

Parteneri ai proiectului EPOC IV sunt state cum ar fi: Bulgaria (Consiliul Suprem Judiciar), Franța (Ministerul Justiției), Italia (Ministerul Justiției; Serviciul Anticorupție și asigurarea Transparenței), Lituania (Oficiul Procurorului General al Lituaniei), Olanda (Serviciul Procurorilor Publici), Polonia (Oficiul Național al Procurorilor Publici), România (Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție), Slovenia (Ministerul Justiției), SETECOCM (Partenerul Soluțiilor Software/Italia).

MANUAL COLECTARE DATE PARCHETE

Tipul exact al datelor ce se colectează la nivelul procuraturilor trebuie determinat în funcție de indicatorii statisticii judiciare pentru care se consideră

necesar că trebuie măsurați continuu și raportați periodic în documente statistice specializate.

Astfel, tipul datelor ce trebuie colectate se determină de sus în jos, în funcție de acești indicatori și nu plecând de la activitățile operaționale zilnice derulate de procuror. Nu orice componentă a activității procurorului este în mod necesar relevantă din punct de vedere statistic și nu oricărei componente a activității procurorului îi corespunde un indicator statistic. Determinarea este inversă: oricărui indicator statistic care este măsurat îi corespunde în mod obligatoriu un set de date (în principal date numerice) ce se obțin prin consemnarea anumitor activități ale procurorului și a rezultatelor acestora.

Având în vedere cele de mai sus și pentru a putea înțelege necesitatea colectării anumitor tipuri de date, este utilă o scurtă trecere în revistă a indicatorilor statisticii judiciare. Astfel, indicatorii statisticii judiciare au fost grupați în cinci categorii, după cum urmează:

Indicatori de resurse - Aceștia reprezintă indicatori primari în baza cărora, pe de o parte se poate evalua în mod continuu situația resurselor din sistemul judiciar (resurse umane și resurse financiare) iar, pe de altă parte se pot măsura valorile unor indicatori cu un nivel de complexitate mai mare.

Indicatori de volum - Măsurarea periodică a acestor indicatori permite evaluarea gradului de încărcare la nivelul procurorilor și luarea deciziilor privind alocarea resurselor la nivelul procuraturilor.

Indicatori privind caracteristicile cauzelor - Indicatorii din această categorie arată tendințele care se înregistrează în ceea ce privește elementele standard ale cauzelor: infracțiuni, persoane cercetate, inculpați, victime etc. În baza valorilor acestor indicatori se pot lua măsuri de îmbunătățire/modificare a cadrului legal specific, de sprijinire a unor categorii de victime, etc.

Indicatori de performanță - Valorile înregistrate ale acestor indicatori arată măsura în care activitatea procurorilor / parchetelor a contribuit la atingerea obiectivelor de bază ale sistemului judiciar sau, formulat altfel, în ce măsură performanțele la nivelul procurorilor / parchetelor se situează la un nivel optim.

Indicatori sociali - Indicatorii sociali indică incidența pe anumite intervale de timp a tipurilor de cauze la nivel local și la nivel național. Aceștia pot fi utilizați în definirea unor politici sociale la nivel local sau național. Indicatorii din această categorie pot fi analizați în corelație cu indicatori statistici specifici altor domenii sociale (ex.: economie, social, educație, mediu etc.).⁷

Toți acești indicatori pot fi / sunt măsurați în baza datelor colectate la nivelul procuraturilor, prin completarea și transmiterea periodică a formularelor statistice. Setul de indicatori este unul dinamic, noi indicatori putând fi adăugați în timp în funcție de necesități.

---

⁷ Manual pentru colectarea și centralizarea datelor pentru statistica judiciară la nivelul parchetelor/05.11.2010/pag.9.

Indicatorii ar trebui măsurați și raportați, în funcțiile de competențele proprii, de către Ministerul Afacerilor Interne, Curtea Supremă de Justiție, Ministerul Justiției și Procuratura Generală prin birourile / structurile de statistică judiciară ce funcționează la nivelul acestor instituții centrale.